

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
ذٰلِكَ الْكِتٰبُ لِلّٰهِ
الْكِتٰبُ لِلّٰهِ مَنْزُولٌ
وَالرُّوحُ مِنْ أَعْنَانِهِ

دیموقراسي، افاک، دیموقراسي؟
کنلکنله دی دری دکت دغۇن مناتف بوكو

“مېيلا دیموقراتي”

\$16.00 سکودى سیواه \$1.00

* * *

توان ۳ دىتولە بر كەندقىن كېنران
چار يىلە دى دىدالىم بوكو:-

“منچاري كېنران”

ساغە بر كۈن قىدىن لاقىسىن
\$9.50 سکودى سیواه 60 سىن

* * *

منتا درى سكارىغ بوكو ۲ يغىرىسىۋە درىي:-
ابوبكر بن محمد الاحمدى
حالن ۋوسىة اوقيس لام، كوت بھارو - كلىتن
248

چریتا سجاردہ

فتری بلقیس

دغۇن

نبى الله سليمان

ترجماهن

بدان فرسوراتن وانیتا
مدرسه النعیم للبنات کلنتن

1953

* * *

د کلوار اوله ابو بکر بن محمد الاصحیدی ۋىنجووال بوكو ۲۰
248 جالن ۋوسبة اوقيس لام
كوت بهارو - کلنتن .

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

الحمد لله شكور کامي كحضره الهي، يغتله برفلواغ منتراجمهکن
چريتا فنديق اين، مد همدhen بر تمهه ۲ ماجو لاکي فرسوراتن بعسا
کيت.

کامي بر هارف منداشه سمبوتن يعيمايك دري انق ۲ بعسا کامي
لبه ۲ لاکي، اديقکو ۲ للاکي دان فرموقوان يع سدغ کياد بلا جر
او نتوء کما جوان او کام بعسا دان تانهاير.

فاتوة کامي سبوتکن، بهوا سپهاکين دري حصيل مذجوالن چريتا
اين کامي او نتوقکن باکي بنتوان در ما فلاجران، "سکولر شيف" سکوله
کامي، "مدرسه النعيم للبنات" گلتتن. تريما کاسيه دري کامي :-

فغوروس عموم تاهون 1953 سلامه حسن } کيني براد دمضر
فنولوغ ۲ } 1. زهره يحيى } مذجو تکن فلاجران
} 2. أمينة صالحی }
} 3. دانلادین }

فتتصحيح: زيون احمد

کوت بهارو گلتتن

1 فېرواري 1954.

بَكْنَدَا سَلِيمَانَ اَدَالَهَ سَئُورَغَ نَبِيَ اللَّهَ دَانَ رَاجَ يَغْتَلَهُ مَنْدُودَقَكَي
سِيْغَكَهْسَانَ كَرَاجَأَنَ مَعْكَنْتَيِ اِيْهَنْدَانَ نَبِيَ اللَّهَ دَاؤَدَ.
لَوَاسْنَ كَرَاجَأَنَ بَكْنَدَا اِيَالَهَ مَعْنَدُوْغَيِ فَلَسْطِينَ، شَرْقَ الْارْدَنَ
(جَوَرْدَانَ) لَبِنَانَ دَانَ سِيرَ يَا هَغْكَ كَفَنْتَيِ ٢ سَوْغَيِ فَرَاتَ (لَتَقْنَ دَسْبِلَهَ
اوْ تَارَا سَمْنَنْجَوْغَ قَانَهَ عَرَبَ).

بَكْنَدَا اَدَالَهَ سَئُورَغَ قَمَرَتَهَ يَغْ طَاعَةَ سَتِيَا دَانَ سَنْتِيَاسَ شَكُورَ كَثَدَ
الَّهَ، جَوْكَ بِرَ صَفَةَ كَاسِيَهَنَ بَلْسَ، تِيمَبَغَ رَاسَ لَاكَيِ عَادَلَ قَدَ حَكْوَمَنْ
كَأَسَ رَعِيتَ جَلَاتَ .

دَرِي اِيْتَ بَكْنَدَا اَمَتَ دَكَاسِيَهَيِ اوْلَهَ اللَّهَ، سَرَتَ دَكَرَنِيَاكَنَ كَفَدَانَ
سَبَوَاهَ كَرَاجَأَنَ يَغْمَهَا بَسَرَ لَاكَيِ تِيدَقَ اَدَ تَوْلَقَ بَنْدَيَغْنَشَ، يَأَيْتَ حَصِيلَهَ
دَرِي فَمَوْهَنْ بَكْنَدَا دَرِي تَوْهَنَ يَغْبَرَ بَوْپَيِ « هَيِ تَوْهَنْكَوَ ! اَمْقَوْنِيلَهَ
اَكَنْدَا كَوَ دَانَ كَرَنِيَاَلَهَ كَثَدَ كَوَ سَبَسَرَ ٢ كَرَاجَأَنَ، يَغْ تِيدَقَ قَرَنَهَ دَكَرَنِيَاكَفَدَ
سَسِيَاَفَ قَوْنَ سَلْقَسَ دَرِي كَوَ، سِيْغَكَوْهَنَ اَغْكَوْلَهَ يَغَامَتَ فَمَوْرَهَ » .

* * *

الَّهَ تَلَهَ مَبَرِي قَرَنَتَهَ كَثَدَ اَغْيَنَ سَفَايِ اِيِ اِيكَوتَ دَانَ طَاعَةَ اَكَنَسَكَلَ
كَهْنَدَقَ ٢ بَكْنَدَا سَلِيمَانَ سَرَتَ مَعْيَكَوتَ كَسَوَ كَأَنَشَ، دَانَ اللَّهَ تَلَهَ مَعَانَكَرَهَكَنَ
بَاَكَيَشَ اَكَنَشِيطَانَ ٢ دَانَ جَنَ سَفَايِ مَرِيَكَ طَاعَةَ دَانَ مَلَوَلَسَكَنَسَكَلَ
سَوَرَهَنَشَ ٢، جَوْكَ مَرِيَكَ مَبَوَاتَ اَكَنَ اَفَ ٢ يَغَدَتَتَتَوَتَيِ اوْلَهَ بَكْنَدَا .

* *

الَّهَ تَلَهَ مَعَاجِرَ بَكْنَدَا سَلِيمَانَ اَكَنَ بَهَاسَ فَرَچَكَافَنَ بُورَغَ ٢ دَانَ
بَنَاتَغَ ٢، مَكَ قَهَمَ دَانَ مَغَرَتَيَلَهَ بَكْنَدَا اَفَ ٢ يَغَدَكَهْنَدَقَكَيِ، دَانَ اَفَ ٢ يَغَ
دَتَوَتَرَكَنَ اوْلَهَ بَنَاتَغَ ٢ اِيْتَ دَانَتَارَا سَاتَوَ سَامَلَاءَيَنَ .

اوله ایت بکندا سلیمان مغوجچه تر یما کاسیه گفده تو هن، سرت
بر تبھله قواه ای ھد محبوات عباده دان شکور سفای ای مغځکلکن
کفدان سکل نعمه يغ بسر ایت.

2

فڈ سوات هاری گلوارله بکندا سلیمان بر سام ۲ بالا تتران یغراهي
سرت دا یړي یشي فول اوله کمپولن بورغ ۲ یغبر تر باشن دری اؤس مغیکو تي
کبر اغکاتن بکندا، انتوق ماما یوشی بکندا دغۇن ساېشۇن در چەھيا متھاري
یغتر یق ڈهاري ایت. بکنیتوله گادآن بکندا دسفنجىغ ۲ فرجالن ھغىك
سمفیله اشکاتن بکندا کسوات فر لیمباهن کد یامن کمپولن سموت، منکل
مریک ملیھت سهاج کبر اغکاتن بکندا دغۇن بالا تتران یغ باپق ایت،
بر کتاله سئیکور سموت کفدر راکنى، واهي کمپولن سموت ۲ ماسو قوله
کامو سموا کتھقت ماسیغ ۲ سفای کامو تیدق اکن دلاپق اوله سلیمان
دان بالا تتران کران مریکیت تیدق مدر یغ کامو دباوه ۋېچقىن
(تافق کاکي) مریک،

افکل بکندا مندغر سروان سموت ایت لا او سپومله بکندا دغۇن
واجهن یغبر سري ۲، سرت مغځکت موکانڭ گلاغىت دغۇن تو افع دان
شکور سمبىل بردعا، ايوھي تو هنکو بریله اکندا گو توفيق دان هدايە
اشکو مدھمداهن گو برشکور داؤس سکل نعمه يغتلە اغکو كرنيا اکن
کفدا گو دان دوا اور شتوا گو، دان جوڭ سفای گو سنتیاس مغراجا
کبائىقىن يغ اغکو تله رېضا کفدا گو سرت ما موقۇنلە اکندا گو كدالم
کولوغۇن همب ۲ يغ صالح دغۇن كمورەن اغکو.

کمدین بردیر يله بکندا سلیمان انتوق مریقسا باریسن تتران،
دمی سباریس کسباریس هشک سمهیله بکندا کباریس بورغ ۲، دانتارا
فرهیمقوون مریکیت هان بورغ هدهد (جلاتوق) سهاج يغ تیدق
اکلیها تن اوله بکندا، لالو بکندا چون بر تاش دعن مارهش : کنافکه اکو
تیدق تر نمثق هدهد، اداکه ای تیدق برا د دیسني؟.

اد چون هدهد تادی ای تله فرکی منیغکل باریسن ایت دعن تیدق
منیتا کبنا رن درقد بکندا لبه دهولو یغمان فربواتن ایت مندا تغکن
کمر کأن دان کمارهش بکندا، هشک دعن مارهش بکندا بر تیته: سسغکوهش
اکو اکن میقسا کندي اتو اکن امبیل جیوان (مبونهش) اتو چون اکو اکن
فرته کفدان سقای ای منجوقکن کفدا اکو بقته یغبات داؤس فر کچوالینش.
تسافی کهیلا غن هدهد ایت هان سلکجف ماس سهاج، کمدین ای
کمبالي مغادر بکندا. سبلوم درقد بکندا برو تاش اف ۲، قرلبه دهولوای
میمهکن کفدا ساتو بریتا فنتیغ انتوق مغایقکن دیریش درقد
حکومن یغبرت تادی، دمکین سمهیش : تو انکو؟ فاقیک تله لیهت ساتو
فر کارا يغ بلوام فرنه تو انکو سندیری میقسین، سکارغ فاتیک اکن
منچریتا کن کفدا تو انکو اف يغ سپنر برا د ددالم فر تاهن سورغ راج
فتری دنکری سباء.

مند شر فرمبا هن هدهد ایت، بکندا تیدق برو تیته اف ۲ اوله کران
بر ساعتن مارهش، تتسافی ای تیدق معايندا هکن کمر کأن بکندا ایت بهکن
تروس جوک ای منچریتا کن سکل اف یغدليهشن.

سمبهیش لاکی : تو انکو! سسغکوهش فاتیک دافتی سورغ راج فتری
يغ مرته تخت کراجان یغمها بسر سرت محفوپه ای سبواه سعکھسان یغامت
اينده، تتسافی بکندا سندیری دان رعیت ۲ ن سموا میمهه متھاری، دان

تىدق مر يكئيت بىر توھن كفدى الله يغ سپنر ۲۳ .
منكل مندغر فر خبران يعديمكين ايت لالو نبى الله سليمان ۋۇن
بىرىتىتە: يا ! اکواکن سیاسە بنر كە كات ۲ مو ايت اتو مو بىر بوهۇڭ كەدا كو.

كمدىن بىكىندا منولىس سفوچىف سورە كفدى راج قىرى تادى (نماش
بلقىس) فە كېيىك ايت هەدەد سەدۇغ بىردىرىي دەدا فىن بىكىندا دەن كەتا كوتىن
يغ ملەمەكىن تولۇغ سندىيىش ، او لە كران اىي تىدق تاھو اقا كە ايسى كەن دەن
سورت يعدى تولىس او لە بىكىندا .

منكل سلىسى بىرىتىتەلە بىكىندا كفدى هەدەد : نە ! امىيىلە سورت اين
دان باوا تر بىخلىك كەكۈت سباء نىڭرىي يغ كامو ۋەركىي تادى كېيتىو ، اقپىل
كامو سەفي كسان بىريلە سورت اين كفدى بلقىس ، كەدىن كامو ۋەھاتىي
بائىك ۲ اقا كە يغ دى دان ۋەشكۈت ۲۳ اكن بوات سسودە مەباچ سورتىكىو
اين ، منكل كامو سلىسيكىن او رو سنكىو اين ، كەپبالىلە كفدى اکودەن سىڭرا .

مندغر تىتە ۋەتكە بىكىندا يعديمكين ايت ، دەن سرت مرت هەدەد ۋۇن
مېھمۇت سورت درىي بىكىندا دەن مونچۇشۇن لالو تر بىغ منوجو كەكۈت
سباء دنگرىي يەمن (لەقىن دسلاتن سەمتىجوغ تانە عرب) .

3

سەڭىچە بىلەن سەرىپلىق دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 بىلەن سەرىپلىق دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 يەغىن بىلەن سەرىپلىق دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 تەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 ماسوق كېلىقىن كەنەن قۇرغۇن دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 سەنلە دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 سەنلە دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز .

سەنلە دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 نىڭرىي سەفاي بىر كەنەن دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 بىلەن سەنلە دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 فەد سوات ماس سەڭىچە بىت تىدۈر دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 چەمەن دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 تىغىكەن مەمەن دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 بىلەن سەنلە دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 حاضر، تو لىغىلە بىر دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 اين دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 تىدۇق اكىن مەئىر بىت دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 تو وان دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز .

ستىخە در قەد مەن كەنەن دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 كەنەن دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 كەنەن دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز
 كەنەن دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز دەنگىز .

جىكلو اى داتخ مرااغى كىت، دالىم فدايت قۇن ۋاتىك سەرھەن ۋول
قۇشۇران اين دباوه ۋەرسە جوان توانكۇ، كەمدىن بلقىس بىرىتىتە ۋول
كەد مەرىك، قۇشۇران بىغ سماچم اين بو كىنلە تربىيەن درىي فيكراڭ يېغ
وارس، كراڭ ۋەرائىن ايت اكىن مروسىقىن كەنترامن نىڭرىي، مان ۲ مۇسە
بىغ مەنائىي دا ئىس ساتو ۲ كراچائىن، مەرىك مروسىقىن نىڭرىي ايت دان
جادىلە كۈلۈغۇنى يەملىدا دان بىر قۇشكەت تېغىكىي ايت رىنە دان ھينا، كېرائى
راج ايت داتخ مرااغى كىت كەمدىن مەرىك منع، سەدغەن كىت كالىه،
ئىتىي اورۇغ ۲ كىت دىيقيسا اتو دبو نەھىن”

ستەلە ايت فەمبىرس ۲ دان مەنترى ۲ ايت مېمبە ۋول كەد بلقىس كەنار
، توانكۇ! كالۇ توانكۇ تا بىرسە جو دەن ۋېكراڭ ۋاتىك، مەڭ بېگىمان
ۋول ۋېكراڭ توانكۇ؟ سفای دا قىت ۋاتىك مەفر تېمىبغەن يەمان لې بە ئايىك،
لالولە بىليو بىرىتىتە، چەدائىن بىت اكىن مەغىرىم كەد راج سليمان ھەدىيە
بىرسە درەندە خزانە كراچائىن يېغ تىدق تەنيلى ھەنگان دباوا اوولە سورۇغ
درەندە ئىمبىرس ۲ يېغ بىت ۋېكىر لا يېق سەرت دايرىي اوولە بېراف اورۇغ،
سلقىس ايت بىت اكىن مندغۇر ۋول جوافن يەماكن دچرىتاكىن مەرىك ستەلە
كمبالي ئىتىي”.

سېلۇم اغكىاتن يەغىر ئېلىيە انتوق مەباوا ھەدىيە ايت بىراغىكت بلقىس
مەشكىل او تو سن ايت سرايى بىرقىن، بىت اكىن مەشو تو سەكامو سکلىن سەفai
مەباوا ھەدىيە ۲ بىت كەد راج سليمان، منكىل كامو ۋەركىي كسان ۋەھاتىكىنلە
اپ يەپرلا كو دسان درىيحال كەقاوتان كراچائىن، سەسودە ايت ھەندقىلە
كامو كمبالي دەن سېراف سەگرا دان چرىتاكىن ۋول كەد بىت”.

منكىل سودە سېف سکل كەلەكەفاڭ، لالۇ بىراغىكتىلە او تو سن تادىي
دايرىي اوولە فەغير يېغ ۲ يېغ رامى منوجو كەكوت اورشىلەم (ايبو نىڭارا

اتو ۋۇست ۋەمر نتاهەن راج سلیمان) سېلۇم اغىڭاتن این سەمفىي، ھدھەد تىلە
ۋۇن تىر بىغ كىقد راج سلیمان سرت منچىر يىتاكن سکل كىر قىلغىكە يېغىر لا كو
دىكلىلىق استان ۋەترىي بلقىس .

4

درىي ايت راج سلیمان ۋۇن بىرىسى دىا انتوق مەنچىجۇقىن كىقد او تو سن
بلقىس، بىتاق بىرى كرا جائىنىش، دكالا ايت جوڭ اى ۋۇن مەرنىتە كىقد
رعيت جلات سقايى مېد يىدا دان مەغھىياسكەن تەمىفت سەمبۇتن ايت دىغۇن قىلىاڭى
ماچىم فەرھىاسن يېغ چەنتىق لاكىي منارىق . سىلفس بېراف ھارىي سەمھىيلە
ماس انتوق مېمبۇت اغىڭاتن تىامو يېغ داتىغ ايت، مك راج سلیمان ۋۇن
تىدق ليغە لاكىي مەماشىكەن بىدانىش دىغۇن ئۆكماين ۲ دراج يېغ ھىيە لاكىي
بىر كىمرلا فىن، لا لو بىكىندا كلىوارلە بىر سمايم داؤتس سېغىڭەنسان، دكلىلىقى
اولە رعيت جلات سرت دىدوھى اولە بورغ ۲، كىتىك ايت جوڭ ماسو قىلە
او تو سن بلقىس كىتمەفت ايت، مك الغىكە حىرا نىش مىرىك بىلا مەغھالاڭىن
قىمندا غۇن مىرىك كاڭە تەمىفت سەمبۇتن تادىي، يەعمان قۇنۇ دىغۇن قىلىاڭى
ماچىم فەرھىاسن يېغ مراڭو كەن ئۇغلىيھاتن مات، سەھىشكە مېپىيەكەن مىرىك تىدق
مەفرىچىاي اۋ يېغ دۇندىغ دان دىقسىي اولە مات سەندىرىي، كرا ان قىمندا غۇن
دان كېسران ايت تأۋر نە دلىيەت سەعمۇر ھيدوف مىرىك، لې ۲ لاكىي
حىرا ان بىلا مىرىك مەلىيەت سەكمەقۇلن بورغ ۲ يېغ منجادىي سۈولە ۲ ھا يوغۇ
منىدوھەكەن راج سلیمان، كىتىك ايت جوڭ قرا سان ھىينا دان رىندە دىرىي
مەرسەف كەدالىم ھاتىي مىرىك، بىلا مىرىك بىراد دەسمەفيغ راج سلیمان دان
بىر تىندىغ دىغۇن كېسران كرا جائان بلقىس .

ددالىم كادان يېغ بىكىتىو حىرا ان مىرىك تىرس مېرھەكەن ھەد ۲ يېغ

دباوان گفده بکندا، تساوی بکندا اغکن دان تماهو منریمان کران بکندا
 تیدق بر کهندق کقد هدیه ۲۴ آیت، ساتو سهاج یغ بکندا بر هارف کقد
 او تومن بلقیس یأیت سقای بلقیس دان فشیکوہ ۲۷ فرچای ادان تومن
 یغتلہ منجادیکن مریک دان تله مغر نیاکن کنعماتن دان کبأ یقکن کقد
 مریک، سرت منیشکلکن مپمبه متھاری . کمدین بکندا بر تاش کقد او تومن
 تادی دغنا تیتهن، اداکه کامو هندق مغر نیاکن کقد بیت اکن هدیه
 این؟ اوه! سسغکوہن تومن تله مغر نیاکن کقد بیت اف یغ بیت
 بر کهندق، دان بیت سکارغ لبه کای درقد کامو (مقصودن بکندا تیدق
 ماھو منریما هدیه آیت) دسینی بیت فرچای یغ کامو سموا بر کمبیرا
 دان بر بسر هاتی دغنا هدیه ۳۴ یغ کامو بر چیتا ۳ هندق ممبری کقد بیت،
 تساوی سکالی ۲ بیت تیدق بر کمبیرا دان تیدق پرسو کیچیتا ملینکن ستله
 کامو منریما هداية دان توفیق دری الله، سقای کامو ملوق او کام اسلام
 سرت کامو منیشکلکن مپمبه متھاری دان کمبالی مپمبه تومن یغ اسا.
 دری آیت کمبالیله کامو کقد سیاف (بلقیس) یغتلہ مغوتس کامو کسینی
 دان کتاکناه کقد مریک یغ کامی اکن مپرغ دغنا بالا قتراء یغ رامی یغ
 مان مریک تیدق کواس منتائیش، ایاله انتوق مغهالوکن مریک دری
 نگری آیت، سرت انتوق منوکر کن کمليان دان کبسران یغ کوسغ آیت
 منجادي کمینان دان کرنداهن (توندوق طاعة دان مپرد پری دباو
 اکواسن) .

5

ستله ایت کمبایلله او تومن بلقیس ککوت سباء دان تر وس مغادف راج مریک (بلقیس) بکندا ۋۇن بىر تاش : اۋاکە يغىتلە كامو ۋې بواس ؟ . جواب او تومن ایت : بکندا سليمان تلە مغمباليكىن هدىيە ۲۴ توانكىو دان دى اڭىن منرىماش .

بلقیس حیران لالو بىرتىتە : بلىو مغمباليكىن هدىيە ۲۴ كىت ؟ تكس او تومن ایت : يا توانكىو ! بلىو مغمباليكىن هدىيە ۲۴ كىت ، كران هدىيە ۲۴ ایت تىدق سېكىتىو بىر ھەرك دىسىيىش دان تىدق مېمأي سوات ۋۇن اۋكل دىندىغۇ دەغۇن كىيائىن كراجاڭنى يەممە باسر .

توانكىو ! (او تومن مېمبوغ ۋەرسىماهن) سگل جن ۲ طاعة دان منورت سگل تىتە ۋەر نىتەن ، بورغۇ بىر تىر بەن داودارا كران مناؤغىي دان مەايوغ بکندا . بکىتىو جوڭ اغىن تورت اكىن سگل تىتە ۋەر نىتەن دان ۋاتىك سكلىن بلوم ۋەر نە لاڭىي مەلەپەت سورغۇ راج ۋۇن يەغۇ ستولوق بىندىغۇن دەغۇن راج سليمان ایت ، دان جوڭ ۋاتىك بلوم ۋەر نە مند شەر اكىن كېيىجىقسىن دان كەفيتىر ئانىن يەمامت تىغىكىي نىلاينىش .

تىتە بلقیس لاڭىي : اۋاکە يەددەكتاكىن كەند كامو ؟

او تومن ایت ۋۇن منجواب : بکندا تلە بىرتىتە يەغۇ اىي اكىن مېراغىزى كىت بىر سام ۲ دەغۇن بالا تىتران يەغۇ رامى انتوق مەراڭىي كىت ، سكىران كىت تىدق بىر ھەنتىي دان منىغىكلىكىن مېمېھە متەهارىي دان جوڭ اىي مېبورە كىت سكلىن مېمېھە دان بىر عبادە كەند توھن يەممە كواس سېكىيمان يەددەسمەھە او لەھەن .

تىتە بلقیس : اف فيكىر ان كامو تىتىغۇ امازىن ئىن ؟ .

جواب مریک : ۋە فيكىر ان ۋاتىك ، سىغۇكوهن كىت تىدق بىر داي دان

تىدق كواس ملاون دان مراهئي راج ايت، كران جك كيت بروفرغ
 دغۇن تىتولە اكن جادىي كاچو بيلو يع مرو سقكىن كامان نىكري كيت،
 دان سكل قمر تاھن دان ككواسان كيت اكن منجادىي رو سق بناس
 سەرت مان كات ۋەقاپه، يع منغ منجادىي ارغ، يع كاله منجادىي ابو،
 منكىل مندغۇر بلقيس كات ۲ درى او تو سن ايت، بىكىندا ۋون دىم
 سىجوروس، كىمدىن مەبوات كىيمىثولۇن تىتەن، بىت اكن براڭكت مەعادىن!

☆

6

ستله لەتكەف سەيدا سكل اغكانتىش انتوق مەعادىف بىكىندا راج
 سليمان، مك بلقيس ۋون بىر تىتە مپورە ۋەقاول ۲ استان منجاڭ سىغىكھەمان
 بلىو، يەدىمىشنى بايىك دىالم سبواه بىلىق يع خاص، يەمان دىكاو الىي
 كرس سقايى ترجاوه درىقد كىچورىن، كەھىلاڭىن دان كرو سقكىن.
 اقپىيل سلىي سەھاج بلقيس مغۇر و سكىن سكل كەلەتكەفنى بىراغكتىلە بلىو
 دىئۇن سكل الت كېسران دان كەملىئانىش، سوت داير يىھى اولە قرات ۲
 دراج، متىرى ۲، ۋەقاوايى ۲ كراجان انتوق مەعادىف بىكىندا سليمان.
 ستله بىراغكتىندرائى ايت بىراف مېغىكىو، سەفيلىه اغكانتىن بلقيس
 كدىالم نىكري قمر تاھن بىكىندا سليمان، مك تر دىغۇر خېرلە بىكىندا بەھوا
 بلقيس دان اغكانتىش اكن تىپا كاستان بىكىندا ئالام لاڭىي، مك اولە بىكىندا
 سليمان منكىل مندغۇر فەخېران ايت بىرىدىيالە بىكىندا انتوق منجۇقىن
 كەند بلقيس كېسران كراجان دان قواتكواس قمر تاھن يع لوار بىباس
 ايت، سپاكىي سپىر ۲ كراجان دەمۈك بومىي اين.

مك برا اختيارله بىكىندا سليمان دىئن سداي اوغاين انتوق مغمبيل
 سغىكەسان بلقىس يېتىلە دىيەملىن دان دكاول كرس تادى، سقايى دباوا
 كىكىرى بىكىندا، دان جوڭ بىكىندا هندق مەتىجۇقىن كىفدى بلقىس اكىن
 كىكواسان دان قدرة توھن يەدىسىمېه اوله بىكىندا، مك بىكىندا ۋون بىر قان
 رعىت جلاقاڭ : اداڭە سياف ۲ يېغ سغىكۇق مىباوا كىمارى سغىكەسان بلقىس،
 سېلۇم اشىكاڭىش قىيا كىيىنى؟.

دا نتارا گالىغان ۲ يېرامى درىي سكل ۋەر يېشكەت ايت تىيا ۳ باڭۇن جن
 يغىز نام عفرىيت مېمىبە، ۋاتىيك سغىكۇق مىباوا سغىكەسان ايت كىيىنى كران
 ۋاتىيك كاڭە ۋەر كاس لاڭى برا ماڭانە، ۋاتىيك سغىكۇق مىباوان كىمارى دىئن
 تىدق منچاچتىكىن اف ۲ سوات ۋون تىتىغى كايندا ھن سغىكەسان ايت،
 سېلۇم توانكىو برا اشىكت درىي فرسما يەمن توانكىو اين”.

كەمدىن باشۇن قول شوراغ عالىيم (ولى) يېغ طاعة سىيا كىفدى الله لالو
 مېمىبە، ۋاتىيك بولە باوا كىفدى توانكىو سغىكەسان بلقىس دىئن سكلىيف مات
 سەھاج، مك راج سليمان ۋون مەبىزىن كىن كەتاڭ لالو مەرتە كىفداش سقايى مىباوا
 داتىغ سغىكەسان ايت، سېلۇم دباوان بىركات لاكى ۱۲ ايت، ايوھى نبى الله،
 سىلا توانكىو بىر قالىغى كەكانىن، بىكىندا ۋون دىئن تائلىغە لاكى تر وس
 بىر قالىغى، كەمدىن اىي ۋون مېمىبە، سىلا توانكىو ليھەت دەدەافن توانكىو
 قول، سىتلە ايت بىكىندا ۋون مەندىغ قول كأرە ھەدافنىش، تىيا ۳ سپواه
 سغىكەسان راج بلقىس ترسىر كەم دەدەافنىش دباوا اوله اوراغ تادى درىي
 نىڭرىي يېڭامىت جاۋە، سغىكوه چىكىف اىي مىباوا سغىكەسان ايت دالىم ماس
 سكلىيف مات سەھاج، مەدىشىكىن راج بلقىس دەدەلم ۋەر جالىن منوجو استان
 بىكىندا سليمان ايت مەاكن ماس بىر مېشكۈ ۲ لىماش.

بىكىندا مەرھاتىي دىئن جلسەن كادان بىتوق سغىكەسان يېغ چو كف

مناريق هاتي دان ساعت انده يشد تمها دري امس بر تا تهكىن با تو ۲ فرمات
 ياقوت يغورو ز ورن ورنى، او له كران كچقاتن يغ عجايب اين مباوا فول
 بكندا سليمان بر تفكور كحضره توهن يغتله مليا كىن دعن جالان ممبري
 كواس كشىد لاكي (ولي الله) تادى بوله مباوا سگنهسان يغ بكتيتوا انده
 دري نكري يغ ساعت جاوه دالماس سكليف مات سهاج، دسينى لالوله
 بكندا مندوشكىن كقلان دعن كادان مر نده ديرى دان شكور كحضره توهن
 سراي بر كات: اين اداله قمبرين دان كرنيان توهن كوا انتوق مندوشك
 اكوا داكه اكوا تريما كاسيه كشىد اتو تيدق، كران سياف ۲ يغبر تريما
 كاسيه كشىد الله، مك سسغىكوهن اي بر تريما كاسيه باكىي ديرى سنديرى،
 سباليقىش سياف ۲ انكار كن نعمة توهن، مك توهن ساعته كاي لاكي قمۇرە.

7

ستله ايت بكندا سليمان هندق مندوشك فول كفيتىران بلقيس لالو
 بكندا ممبري فرنته، او بهكىنله سىيكىت بنتوق سگنهسان اين، سقاي كيت
 اكىن ليھت راج بلقيس ايت كىنل سگنهسان اتو تيدق، ستروش اورغ ۲
 يغدر فرنته ايت ترس بكرج معوبه سگنهسان ايت دعن منو كر دان مباوا
 مان ۳ يغ فاتوت درقد با تو ۲ فرمات دان لاءينش، دعن دتمبه بندى ۲۱ ايت
 اتو دكور غىكىن. كمىدىن بكندا ممبري فرنته فول سقاي مر يك مېيىنا
 سپواه استان خاص يغ انده دبوات درقد كاج، انتوق دلتىقىن سگنهسان
 بلقيس ددالمن، مر يكئيت ۋون مېيىناله استان ايت، منكل سيف دلتىقىن
 ددالمن سگنهسان بلقيس سېكىيمان يغدر فرنته او له بكندا، سېغىكەسان
 ايت كلىيەتن ترغىن بىدرغ دان بر كىرلا فىن يغ منمبە چرهن چواج كيلوان
 استان تادى، سۈولە ۲ سپواه سېغىكەسان يغتىرتق دأتىس موڭلاوت يغ

برأو مبق. منكل اغكىاتن بلقيس سهفي، بكندا سليمان منوغونو مېمبۇتن
 دلوار استان لاڭي، دان بكندا مەفرىلاڭن بلقيس منوجو كاستان . منكل
 بلقيس سهفي دهدافن استان، لا لو بكندا مننجو قىن كىدان سىغىڭەسان
 ايت دغۇن برتىتە، تىدقكە اين سىغىڭەسان توان؟، مك بلقيس ايت قۇن
 مۇرھاتىي دغۇن كادائى يېغ قۇوه كەھىرانن، سئولە ۲ هاتىي كچىلىن بىرگات يا
 سېرىن، تتافىي هندق اى منكسكىن بەھوا سېرىن سىغىڭەسان دى، ماسىيە
 راڭو، كران سوات فرگارا يېغ روپىت دان ئايدى سکالىي باڭي اورغۇ يېغ
 بىر كواس بولە مەباوا سىغىڭەسان درىي نىكىرىن يەخساشت جاؤھ ايت، لاڭي
 قۇن اى مېمىفنىڭ دسا تو تمەت يېغ كۈكۈ دەكاول دىكلىلىيغۇن اولە
 ۋەچاڭ ۲ يېغاپق، سياقكە اڭقۇن بولە مەباوا كەراجأن سليمان اين؟
 يا! سئولە ۲ سىغىڭەسان كامىي، سەقوق بلقيس منجواب فرپىان بكندا
 سليمان تادى .

سدۇغ بلىيو دالىم كادائى كەھىرانن بكندا سليمان منكس دغۇن كىنان
 ، اين سېرىپالە سىغىڭەسان توان، يەختىلە بىت جاوا كىمارىي درىي كەراجأن
 توان دالماس سكىجىف سەھاج . بلقيس قۇن منولىيە كەمۈك بكندا سليمان
 سئولە ۲ تائى فرچاي كەند تىتە بكندا ايت . لېھ جلس دان ستروسۇن بكندا
 سليمان بىرسىدا، سىلالە توان فرگىي مەليھتى درىي دكت، بلقيس تروس
 مەغۇرقى لىغكە منوجو استان ايت، تىيا ۲ دلىھەش داتارىن يەخترلىق استان
 ايت كەنەققىن ساڭن ۱۲ يىر برأو مبق ۲ دان بىركىلۇان ۲ لا لو بلقيس قۇن
 مېنىيەتلىق تىقى باجۇن سقاىي تىدق دباسەي او له اىير يەددىشكەن ايت . لا لو
 بكندا سليمان مەبرىي قىنراڭن دغۇن تىتەن، توان، جاڭن بىيمېش ! اين
 بوكىن اىير تتافىي ادىالە سبواه مەھلىكىي يەددىير يىكىن درەندى كاج يېغ اندە
 مك ماسوقلە راج بلقيس كەالمۇن سىرت مۇرھاتىي سىغىڭەسان ايت دغۇن

سېجلس ۲۳، دان دىئىي مۇتىھو يلە بلىيو، بەھوا اين ادالە سىغكەھسان يېھىپنر،
ستىلە بلىيو دودق داۋىس سىغكەھسان ايت ھاتىش معاڭولە بەھوا راج سليمان
اين ايا له فسوردە توهن، دىئىي انصاقىلە بلىيو داۋىس كىلاھنىش يېھى سلام
اين مېمبە مەتھارىي، مك بلقىس ۋون ۋەچىالە كەندى الله توهن يېھىمە
بىر، يېتىلە مەبرىي تۈفيق كەدان داتىغ مەعادىف بىكىندا سليمان، بلقىس
مەغىكت كەلان كأرە لاغىت، سرايى مەتادە دوا بىلە تائۇن دان بىر دعا دەن
كىتاڭ، “ هي توهنکو سىخكەھن اکو تىلە منظالمىكىن دىرىي كو دەن مېمبە
مەتھارىي، تىافى سكارىغ اکو تىلە بىر توبە، تىدق اكىن كو كەمالىي لاكى
كەند فرگارا ايت، دان سكارىغ اکو تىلە ماسوق اسلام سېرت اکو ۋەچىاي
كەند فسوردە اغكى سليمان، اغكىلە توهن يېھى مەرتە عالىم اين ”.

اخىرن بىكىندا سليمان ۋون لەسۈۋە بىر كەھىن دەن قىرىي بلقىس دان
دوا بواه كراجان يېھىسىز ايت بىر چىتەوم منجىدادى سبواه نىكارا يېھىمەت
لواس كاواسن قىمر نتاهىش.

بکندا سلیمان ۋەر نتە كىد كەمۇولۇن جن ۲ سفای مەياغۇ نىكىن سپواه مىسجىد
يېمىسىر لاڭىي اندە انتوق تەمفت بىر عبادە، مرىيىك (جن ۲) تىدق اغىن
ملا كۆكىن سورەنىڭ كرالى طاعة سىيا قۇد منجىن جوڭ ۋەر نتە بکندا، لا لۇمۇرىيىك
قۇن تروس مەبواش دەغۇن بىراق لام ماس.

سوات هارىي جن تىلە داۋاتىي بەھوا تو غىكت بکندا سلیمان تىر چەمەقق
دائىس قانە دەغۇن كادائىن رەۋوت دان رلايى دماكىن او لە او لە ۲ قانە، ستابەھو
جن ايت بەھوا بکندا بىساش تىدق ۋەر نتە اي مەنیغىڭل دان مەبىيار كىن تو غىكتىش
سەفترت كادائىن بىكىتىو.

او لە يەغىدىمىن فەد اغىڭاۋىن جن، بکندا سلیمان تىلە ما تىي اتو بىر لاڭو
كائىش اۋ ۲ كەذۈرەن. سىخكۇھەن تىدق بىراق لام، جن تادىي مەنداشت
خېر بەھوا سېنرەن بکندا سلیمان تىلە ما تىي، مك دىيار كىنلە ۋەر خېرەن
ايت كىد ۋواق ۲ جن يەڭلەين، يېغىن بىلۇم قۇن مرىيىك مەنداشت اۋ ۲ بىر تا
درېحال بکندا سلیمان كرالى مرىيىك جوڭ سەخنەس مەخلۇق اللە يېغى تىدق
مۇتەھوي او رومن ئائىپ، سوودە ايت بەھار و لە جن ۲ تادىي مەغاڭو دان
ۋەر چاي سەفترت مان سو غۇۋەن مرىيىك دان تارا ساتو سام لاءىن، سكىرەن
كامىي مۇتەھوي سەڭل او رومن ئائىپ، نىچايى تىادالىه كامىي بىر كىل دىيىنى
دالىماس يېغى سېكىتىو لام، مەغىخەدمەتكەن دىرىي مەنندالىي او رومن بکندا
سلیمان، يېھەن بىلۇم مەنگىو غىن كائىش كامىي ۋەر جان ۲ يېغى بىرت ۲ لاڭىي
مېۋەھەن كامىي ”.

* تەمت *

فېرىيتابەو

بۈكۈ ۲ اوڭام يې مودە دان سىنچ دېچ دىكولە ۲۹ دان
اولە سەكىنف لافىسن مشاركە ئىالە:-

فەندەلوان بىنیه اوڭام
20 سىن

بىنیه اوگام (فىقە) فەگىل I 50 سىن

بىنیه اوگام (فىقە) نەغىل II 50 سىن

بىنیه اوگام (توحيد) 50 سىن

بۇلە ددافتىي دەكدى حاج داود الاحمدى جان تۇشكۇ فىترا سەراق
كوت بەھارو كەلىنەن .